

Život je dnes jiný, ale smrt zůstala stále stejná

Jsou etapy lidského života, které se nedají oddálit, i kdybychom chtěli. Narození a smrt. Oba milníky našeho života doprovázejí slzy. Jedny ze štěstí, druhé ze smutku.

Zatímco zrození většinou očekáváme s radostnou touhou, odchod z toho světa je pro pozůstalé a blízké bolestí. Dennodenně s tímto tématem přichází do styku majitel Pohřební služby Jablonec, Ladislav Kopal. Jeho firma spravuje všechna jablonecká místa posledního odpočinku: Hlavní hřbitov Jablonec nad Nisou, Jablonecké Paseky, Rýnovice, Proseč nad Nisou, Vrkoslavice a Kokonín.

Na jabloneckém hřbitově jsou občas potíže s opuštěnými hroby. Situace se nezlepšuje, ale vy podnikáte kroky k co nejšetnějšímu odstranění následků. Jak to vypadá nyní?

Jedná se o hroby po lidech, respektive rodinách, které byly odsunuty v roce 1945. To jsou tzv. německé hroby. Často jsou nedílnou součástí hřbitovní zdi, i tak byly stavěny a jejich majitelé na vybudování hřbitova dali nemalé peníze. Tyto pomníky se snažíme udržovat v nějakém stavu, aby nedělaly ostudu. K demontáži přistupujeme až v momentě, kdy třeba padá

Co když si někdo místo bývalého německého hrobu přesto vybere?

Pokud někdo o takové místo projeví zájem, město s pronájmem svolí, ale s tím, že to co je pod zemí se tam nechá. Třeba se tam postaví urnový pomníček, kde se nekope dolů a neukládá se tam rakev. Tím se respektuje, že tam někdo byl, takže se i deska dá dolů ke zdi. V tomto ohledu se v Jablonci chováme naprosto správně. V tom nám dala za pravdu i zmíněná změna zákona.

Řekl jste, místa je dost. Jak je to tedy s kapacitou jabloneckého hlavního hřbitova? Dá se procentuálně vyjádřit obsazenost?

Můžeme říct, že kapacita je pokryta ze 60% na rozdíl od jiných měst. Třeba v Liberci je to obrovský problém. My jej nemáme. Můžeme zřizovat další a další oddělení, protože ploch v rámci jednoho hřbitova máme dostatek.

O hřbitově se mluvilo i při územním plánování.

Ano, do nového územního plánu se dostaly další plochy pro možné rozšíření a rozvoj hřbitova, je dobře,

vypsány dotace, tak město určitě přistoupí k rozšíření, vybudování zdi a bude tam třeba stát i kolumbárium. To v Jablonci nemáme.

SLUŽBA OD A DO ZET

Nemalými prostředky město zrekonstruovalo obřadní síň, aby nabídla dostatečné zázemí pozůstalým, určitě by se dalo udělat ještě víc. Byl to vlastně zázrak, že se podařilo alespoň to, co se udělalo. Jako se nyní vrací zpět radnice. Obřadní síň se vrátila do své původní podoby, aby respektovala historii, odkryla se i vitrážová okna. Novinkou, která nikdy nebyla, je její vytápění. Ale největší se její kapacita, nemá odpovídající zázemí pro pohřební službu.

Místo posledního rozloučení zůstalo bariérové.

Ano. Stále tam tento problém trvá. Máme tam ty nešťastné tři schody. Bylo na zvážení, zda dělat nájezdovou rampu, která se k obřadní síni nehodí, a celou dobu na ni koukat nebo pokračovat v tom, co je tu zavedeno.

Vozíkáře nahoru vynesete?

Pokud na imobilního člověka pohřební službu někdo dopředu upozorní, pak mu do obřadní síně pomůžeme. I za cenu, že jej tam vyneseme. Pohřeb je osobní věc, poskytujeme osobní služby, lidé se na nás mohou obrátit s čímkoliv.

TVÁŘÍ V TVÁŘ DO KONCE

Na velikost Jablonce by si možná okresní město zasloužilo vlastní krematorium.

Jednání již proběhla, protože tato stavba je těžce specifická. Politické vedení města je i této vizi nakloněno. My bychom to jako pohřební služba přivítali. Mám vizi rodinného krematoria. Vznikají například v Polsku. Za posledních pět let jich tam postavili 47.

Co si představit pod termínem rodinné krematorium?

Pozůstalí přijdou na pohřební službu a ta disponuje vším, od začátku až do konce. Vše má ve své režii, vše zajistí svými zaměstnanci a provedou je tímto úsekem života až do konce. Neexistuje, že by pak jejich tatínka, babičku odvezli do Liberce a tam rakev svěřili jiné firmě.

Lidé chtějí být s nebožtíkem úplně do konce, tváří v tvář?

Ano. Množí se nám požadavky, že nechťejí rozloučení v obřadní síni, zveřejňovat svoji bolest, ale chtěli by se důstojně rozloučit. Doprovodit mrtvého až přímo k peci. Přesvědčit se, že skutečně v té rakvi, kterou zaplatili, je. A nemusí si za tři týdny bolest opakovat při vyzvednutí urny. Za čtyřicet minut odejdou s urnou a vše je uzavřeno.

za šedesát let bez řádné údržby. Přece jen některé velké věci se hrouť a jsou pro návštěvníky nebezpečím. Naopak se některé podařilo velmi pěkně zrekonstruovat a jsou chloubou.

že na to město myslelo. Přímou do hlavním hřbitovem směrem k jízdárně. To jsou tak zvané rezervy k využití pro pohřebnictví, tedy hřbitov, obřadní síň, krematorium. Pokud by se objevila podpora z Unie, byly

KAMENICTVÍ
Jan a Ladislav KOPALOVÍ

